

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma

Ruskon kunnan varhaiskasvatuspalvelut tarjoaa ruskolaisille lapsille suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Osana varhaiskasvatustoimintaa järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäluokalle maksutonta esiopetusta. Lisäksi Ruskon kunta on verrokkikuntana valtakunnallisessa Opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Verrokkikuntana Rusko ei järjestä kaksivuotista kokeiluesiopetusta vaan lapset ovat viisivuotiaina tavallisessa varhaiskasvatuksessa ja aloittavat esiopetuksen sinä vuonna, jolloin täyttävät kuusi vuotta.

Varhaiskasvatus ja esiopetus toteutetaan tarkoituksenmukaisissa tiloissa ja luonnonläheisessä ympäristössä ammatillisesti osaavan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön toimesta.

Ruskolaisilla lapsiperheillä on mahdollisuus valita kunnallisen varhaiskasvatuksen, lasten kotihoidon tai yksityisen varhaiskasvatuksen välillä. Tavoitteena on ohjata lapsia yksityisille palveluntuottajille ja siten hallita oman kunnallisen varhaiskasvatustoiminnan investointitarpeita uusiin päiväkotikiinteistöihin. Ruskon kunnassa toimii yksi yksityinen päiväkotikiinteistö sekä 4-5 yksityistä perhepäivähoitajaa. Lisäksi kunta myöntää varhaiskasvatuksen palvelusetelin myös lähiseudun kunnissa toimiviin yksityisiin varhaiskasvatuspaikkoihin.

Ruskon kunnan varhaiskasvatuksessa panostetaan vuorovaikutus- ja tunnetaitojen harjoitteluun sekä kiusaamisen ehkäisyyn ja siihen ajoissa puuttumiseen. Vuorovaikutuksessa näkyvät myönteisyys, kannustavuus, vastavuoroisuus, sensitiivisyys sekä sitoutuneisuus. Siinä huomioidaan lapsen osallisuus sekä mielenkiinnon kohteet. Vuorovaikutuksessa kiinnitetään huomiota rikkaaseen ja monipuoliseen kielenkäyttöön. Varhaiskasvatuksen työntekijät arvioivat aikuisten ja lapsen välistä vuorovaikutusta mm. kehityskeskustelujen yhteydessä KARVI:n arviointikriteeristöä hyödyntäen. Vuorovaikutus on myös huoltajille, lapsille ja yhteistyötahoille tehtävän asiakastyytyväisyyskyselyn yksi osa-alue. Jokaisessa kunnan päiväkodissa on käytössä tunne- ja vuorovaikutuskasvatus materiaalia, jota käytetään aktiivisesti näiden taitojen harjoittamiseen lasten kanssa.

Jokaisessa päiväkodissa noudatetaan Ruskon kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteistä suunnitelmaa Lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Lisäksi noudatetaan Lapsen tai aikuisen henkilöstöön kohdistamat väkivaltatilanteet varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa -ohjeistusta.

Pedagogisina painopisteinä kaikissa päiväkodeissa ovat toiminnallinen oppiminen, lasten liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen, luontopedagogiikka ja ympäristökasvatus. Luonnossa kotonaan-toimintaa laajennetaan vuonna 2022 siten, että koko Karhukallion päiväkotikiinteistö toimii sen mukaisesti ja muissakin päiväkodeissa arkipedagogiikassa hyödynnetään Luonnossa kotonaan-periaatteita.

Erityisvarhaiskasvatus järjestetään osana lapsen normaalia varhaiskasvatusta. Ruskolla työskentelee kolme varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Esioppilaiden erityisopetuksen järjestämisessä tehdään yhteistyötä perusopetuksen kanssa.

Rusko on mukana seutukunnallisesti sovitussa varhaiskasvatuspalvelujen järjestämismallissa, jossa perheellä on mahdollisuus saada varhaiskasvatuspaikka kuntien välisenä ostopalveluna Turun seudun kunnista.

Olellaiset muutokset ja tapahtumat

Varhaiskasvatuksessa varataan palkkamäärärahat lapsimäärään suhteutetulle lakisääteiselle henkilöstölle. Lakisääteisen henkilöstön määrä on vuonna 2022 aiempia vuosia suurempi, koska alle 3-vuotiaiden lasten osuus varhaiskasvatuksessa olevista lapsista on kasvanut.

Varhaiskasvatuslain 540/2018 37 § mukaan 1.1.2030 päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitettua henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Ruskolla varhaiskasvatuksen opettajia on yksi kolmasosa päiväkotien kasvatushenkilöstöstä. Jotta Ruskon varhaiskasvatuksessa varmistetaan lakisääteinen henkilöstörakenne 2030 vuoden alusta alkaen, tulevat rekrytoinnit suunnitellaan tarkasti. Kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitaja-tehtävää muutetaan varhaiskasvatuksen opettajatehtäviksi 1.8.2022 alkaen.

Varhaiskasvatuslain 540/2018 36 § tuli voimaan 4.6.2021. Sen mukaan päiväkodin henkilöstön mitoitukselta ei ole sallittua poiketa mistään henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Varhaiskasvatukseen palkataan kaksi vakituista kiertävää sijaista lastenhoitajatehtäviin takaamaan lakisääteinen henkilöstömitoitus. Toinen henkilöistä sijoittuu Vahdolle ja toinen keskustaajamaan mutta työskentelevät tarvittaessa kaikissa yksiköissä.

Koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi saadulla hankerahalla palkataan varhaiskasvatuksen erityisopettaja kuudeksi kuukaudeksi.

Talousarvioon varataan palkkamäärärahat harkinnanvaraisille avustajille, jotka työskentelevät mm. vaikeasti vammaisten lasten henkilökohtaisina avustajina tai ryhmäavustajina lapsiryhmissä, joissa on useampi tehostettua ja erityistä tukea tarvitseva lapsi.

Varhaiskasvatuksessa on aiemmista vuosista poiketen meneillään useampia Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen rahoittamia hankkeita:

- Varhaiskasvatuksen Uudet lukutaidot/ Digiagentti 1.8.2021-31.7.2022.
- Varhaiskasvatuksen oppimisen tuen kehittäminen Varsinais-Suomessa 1.8.2021-31.12.2022, yhteistyössä Turun, Maskun, Auran ja Sauvon kanssa siten, että Turku vastaa koordinoinnista.
- Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa – Lapsilähtöistä osallistavaa varhaiskasvatuksen arkea mobiilisti (Lova-mobiili) yhteistyössä Kaarinan kaupungin ja Ilona IT:n kanssa 1.8.2021-31.7.2023.
- Koronaepidemian vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa 1.8.2021-31.12.2022.

Kuntatietoportoinnin tilikarttamutoksista johtuen varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot tulevat jatkossa olemaan osa varhaiskasvatuksen palvelujen ostoja. Yksityisen päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon piirissä olevien lapset ovat siirtyneet palvelusetelin piiriin 1.8.2021 alkaen, jolloin yksityisen hoidon tuen kuntalaisä lakkautettiin päiväkotihoidossa. Tästä johtuen palvelusetelimenossa on tapahtunut merkittävä kasvu. Vuonna 2022 palvelusetelin arvoon

tehdään myös indeksitarkistus, jonka vaikutukset palvelusetelimenoihin realisoituvat 1.8.2022 alkaen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstö

ammattinimike	ta2022	09/2021
varhaiskasvatusjohtaja	1	1
varhaiskasvatuksen opettaja	22 - 18 + 1.8. alkaen 3 tehtävämuutoksella + digiagentti hankekauden 31.7.2022 asti	18 + 1 digiagentti
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3,5 - 0,5 lisäys OKM:n koronavaikutusten tasoittamiseen saadulla hankerahoituksella	3
lastenhoitaja	34 – tammikuussa 2 uutta tehtävää lapsimäärän kasvun takia	32
avustaja	9 - määritellään vuosittain toimikaudeksi kerrallaan	7,5 määritellään vuosittain toimikaudeksi kerrallaan, tällä hetkellä osa avustajista vakituisia lastenhoitajia
kiertävä sijainen lastenhoitaja	2 työsuhteet 10kk	0
resurssityöntekijä lastenhoitaja	5	5
päiväkodinjohtaja	5	5
toimistos sihteeri	1,75	1,75
koulupsykologi-esiopetus	0,15	0,20
koulukuraattori-esiopetus	0,15	0,15
erityisluokanopettaja-esiopetus	0,25	0,25
ict-tuki perusopetuksesta	0,1	0,1

Vuoden 2022 aikana toteutetaan laaja varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteinen palveluverkkoselvitys sekä laaditaan sen pohjalta pitkän tähtäimen suunnitelma palveluiden järjestämiseksi. Tähän selvitystyöhön varataan määrärahat talousarvion valmisteluvaiheessa.

Päiväkotien tietokoneiden ja iPadien määrää lisätään vähitellen vastaamaan tarvetta. Laitteiden leasing-kustannukset on huomioitu vuoden 2022 käyttötaloudessa. Päiväkoteihin hankitaan kannettavat tietokoneet sitä mukaa, kun vanhojen pöytäkoneiden leasingit umpeutuvat. Vuonna 2022 hankitaan lisää iPadeja lasten ja henkilöstön käyttöön. Laitteiden hankinnoissa hyödynnetään palvelusopimusmallia.

Varhaiskasvatuksen sähköinen palvelujärjestelmän päivitys tehdään vuoden 2022 aikana.

Tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/ mittari	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Kasvavaan/muuttuvaan varhaiskasvatuspalvelujen tarpeeseen vastataan toiminnan edellyttämin tilaratkaisuoin tai muita palvelutuotantovaihtoehtoja hyödyntäen	Omien toimitilojen määrä ja täyttöasteen seuranta (yli 92%) Muiden palveluntuotantovaihtoehtojen määrä ja käyttö	Omat päiväkodit 5, lapsia omassa palvelujärjestelmässä 340 Vaihtoehtoisissa palvelujärjestelmissä lapsia 160	Omat päiväkodit 5, lapsia omassa palvelujärjestelmässä 340 Vaihtoehtoisissa palvelujärjestelmissä lapsia 160	Omat päiväkodit 5, lapsia omassa palvelujärjestelmässä 340 Vaihtoehtoisissa palvelujärjestelmissä lapsia 160
Verkostoituminen yli sektorirajojen ja sen näkyminen toiminnassa	yhteistoimintamuodot ja määrät	toiminnallinen yhteistyö esi- ja alkuopetuksessa kaikissa esiopetusryhmissä nivelluokka 1 kpl	toiminnallinen yhteistyö esi- ja alkuopetuksessa kaikissa esiopetusryhmissä nivelluokka 1 kpl	toiminnallinen yhteistyö esi- ja alkuopetuksessa kaikissa esiopetusryhmissä nivelluokka 1 kpl
Palvelujärjestelmän kehittämisen ja asiakkaiden osallisuus palveluprosesseissa	Asiakaskyselyjen määrä ja vastaus%	Vuosittain 1 kaikille asiakkaille sekä yhteistyötahoille + 1 yksiköittäin vastaus% yli 75 Yksikkökohtainen tulos yli 4,3	Vuosittain 1 kaikille asiakkaille sekä yhteistyötahoille + 1 yksiköittäin vastaus% yli 80 Yksikkökohtainen tulos yli 4,3	Vuosittain 1 kaikille asiakkaille sekä yhteistyötahoille + 1 yksiköittäin vastaus% yli 80 Yksikkökohtainen tulos yli 4,3
Pedagogisen toiminnan laadun arviointi ja varmistaminen: lähiympäristön hyödyntäminen, liikunnan kautta tekeminen, toiminnallinen oppiminen ja	Asiakastyytyväisyyskyselyn ja henkilökunnan itsearviointin tulokset pedagogisen toiminnan laadusta	Lähiympäristön hyödyntäminen ja liikunnan kautta tekeminen toteutuvat viikoittain joka ryhmässä	Lähiympäristön hyödyntäminen ja liikunnan kautta tekeminen toteutuvat kaksi kertaa viikossa joka ryhmässä	Lähiympäristön hyödyntäminen ja liikunnan kautta tekeminen toteutuvat kaksi kertaa viikossa joka ryhmässä

positiivinen vuorovaikutus		Toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus toteutuvat päivittäin kaikkien kasvattajien toiminnassa	Toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus toteutuvat päivittäin kaikkien kasvattajien toiminnassa	Toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus toteutuvat päivittäin kaikkien kasvattajien toiminnassa
Sähköisten palvelujen käyttö	Sähköisten palvelujen määrä ja asiakasprosessin kehittäminen	Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjauksen käyttöönotto ja käytön tehostaminen	Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjauksen sujuva käyttö	Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjauksen sujuva käyttö

Tuloarviot ja määrärahat

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2020</u>	<u>MTa2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Ts2023</u>	<u>Ts2024</u>
Toimintatuotot	436 968	307 000	437 700		
Toimintakulut	-3 218 800	-3 428 323	-3 686 515		
josta palvelujen ostot	-190 408	-146 520	-238 993		
Toimintakate	-2 781 832	-3 121 323	-3 248 815	0	0
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-821 829	-886 239			
Toimintakate	-821 829	-886 239	0	0	0
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	436 968	307 000	437 700	0	0
Toimintakulut	-4 040 629	-4 314 562	-3 686 515	0	0
Toimintakate (=sitova)	-3 603 661	-4 007 562	-3 248 815	0	0
muut laskennalliset erät	-89 263	-165 430			
poistot	-4 441	-477	-2 676		

Lasten lukumäärän vaihtelut vuosina 2016 – 2022 eri palvelujärjestelmän muodoissa:

	2016	2017	2018	2019	2020	Ta2021	Ta2022
varhaiskasv.	365+24*	360+12*	329+21*	320	303	320	320
josta alle 3-v.	76	53	60	60	49	55	68
kotihoidontuki	95	89	82	64	84	50	65
yksit.hoidontuki	19**	36	83	101	88	60	0
palveluseteli				19	33	80	125
yhteensä	479+24*	485 +12*	494+21*	504	508	510	510

* = jonossa olleet / olevat lapset ** = tukisumman korotus syksyllä 2016

Lapsimäärät yksityisessä varhaiskasvatuksessa

	2018	2019	2020	Ta2021	Ta2022
Yksityinen päiväkoti	63	84	105	110	110
Yksityinen perhepäivähoito	20	20	16	20	15

Nettokustannukset €/ asukas:

	2016	2017	2018	2019	2020	Mta2021	Ta2022
varhaiskasvatus	504	502	549	580	582	652	
lastenhoidon tuet	93	115	185	212	229	233	

LASTENHOIDON TUKI

Palvelusuunnitelma

Tulosalue pitää sisällään lasten kotihoidon tuen ja kuntalisän, yksityisen hoidon tuen sekä osittaisen että joustavan hoitorahan.

Olellaiset muutokset

Kuntatietoraportoinnin tilikarttamuutoksesta johtuen tulosalueelle jää vain Kela-tuet, kun aiemmin myös varhaiskasvatuksen palvelusetelit ovat olleet mukana. Palvelusetelit siirretään varhaiskasvatuksen palveluiden ostoihin.

Tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Kunnallisen varhaiskasvatuksen kasvua ja sitä kautta uusia investointipaineita hallitaan tukemalla ja mahdollistamalla perheiden valintaoikeutta kotihoitoon tai yksityiseen varhaiskasvatukseen.	Yksityisen hoidon tuen käyttö: lapsia keskim. / vuosi	0	0	0
	Kotihoidon tuen käyttö: lasten määrä keskim./kk	65	65	65
	Palvelusetelin käyttö: lasten määrä keskim./kk	125	125	125

Tuloarviot ja määrärahat

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2020</u>	<u>MTa2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Ts2023</u>	<u>Ts2024</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-1 438 315	-1 475 500	-1 484 000		
josta palvelujen ostot	-18 953	-696 000	-1 125 000		
Toimintakate	-1 438 315	-1 475 500	-1 484 000	0	0
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate		0	0	0	0
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot				0	0
Toimintakulut	-1 438 315	-1 475 500	-1 484 000	0	0
Toimintakate (=sitova)	-1 438 315	-1 475 500	-1 484 000	0	0
muut laskennalliset erät	-14 658	-15 799			
poistot					

Tukimuoto/vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Kotihoidontuki	342 690	363 549	268 978	282391	285 000	275 000
Kotihoidontuen kuntalisä	87 314	87 965	65 777	86764	75 500	40 000
Yksityisen hoidon tuki	64 865	143 895	178 571	154882	93 000	2 000
Yksityisen hoidon kuntalisä	227 662	543 838	731 185	564676	286 000	0
Osittainen hoitoraha				23880	20 000	21 000
Joustava hoitoraha				23880	20 000	21 000
Palveluseteli			61 370	282889	662 000	1 125 000
Yhteensä	722 531	1 139 247	1 305 881	1 419362	1 452 500	1 484 000